

RØISI

Ligger ca 180 m o. h. på vekslende sand- og leirgrunn i sterkt opskåret lende mellom Vorma og Nynabben. Eiendommen fyller hele området mellom åsen og elva, der det er på det smaleste. Hovedveien i åsranden langs øvre kant av innmarka; en nyere bygdevei fra Minnesund tvers gjennem gårdsområdet. Skogen omfatter nordre del av Nynabben nordøstover til Holtåa (Fløita), som er skillet mot Fremminskogen. Grenser i syd mot Fremmin (jfr der), som går der hvor Vorma når lengst inn mot åsen, kan sies å være naturlig bestemt; mot Ovri og Dorr i nord er det Ovrirstubekken som skiller.

Ryddet i vikingtid, knapt før. Visstnok alt i gammelnorsk tid delt i en søndre eller nedre gård, Negarn (N) og en nordre eller øvre, Okarn (O). Ingen dlike vidnesbyrd om gårddeling dengang, men hele R. lå øde etter Mannedauen og blev tatt opp som to matrikkelgårder til forskjellig tid, noe som vanskelig kunde skje om det i gammelnorsk tid hadde vært bare en gård; da vilde det normalt blitt 2 bruk på en matrikkelgård. N. ser ut til å ha vært i bruk en tid omkring 1560, da en Gudbrand Røisi gav landskyld av den, men må så i tilfelle ha vært nedlagt igjen til den blev tatt opp for alvor kort etter år 1600; O. blev tatt opp i 1580-årene. Ca 1630 O. delt i to like store bruk; kort etter det ene av dem atter delt, men i slutten av århundret blevet av disse små brukene i to porsjoner lagt til det største bruket. Dette atter tvedelt 1720-45, men hele O. samlet 1772. N. tvedelt 1706-83. O. 1789 delt i Søstun (SØ) og Nordstun (NO). Fra hegge 1823 utskilt Toftnes nede ved Vorma. Fra NO 1831 utskilt 1/3 av skylda, men slått sammen med NO. igjen 1841. 1857 Nabbvangen - kanskje en gammel hjemseter - utskilt fra NO. og s.å. Veslenga fra N, men den blev drevet sammen med hovedbruket 1870 -ca 1880. SØ. og NO. ligger rundt samme tun, som nu riktig nok er delt i to ved et stakittgjerde; like til ca. 1930 var det bare en gammel skigard som skilte mellom gårdsplassen til SØ. og haven til NO, mens resten av tunet lå åpent mellom gårdene.

Innmarka på matrikkelgårdene klart skilt ved en bekk. Teigblanding mellom SØ. og NO; teigene ligger fra nord mot syd slik: 1) litt av SØ, 2) det meste av NO, 3) det meste av SØ, 4) resten av NO. En del skog inngjerdet som hjemmehage av sameia før 1670; gjerdet oppover Nynabben (dengang kalt «Lynes-nabben») mellom Fremmin og R. og mellom R. og Ovri (nevnt i rettsak 11. juli 1701). Likevel hadde R. på den tid også del i sameia og likeså da Fremmin ble utskilt 1778. Muligens er etterhvert det inngjerdede skogstykke blitt regnet for R.s del og R. har ikke fått mer skog. Det kan også ha dradd i den retning at Dorr kom med isameia 1704. Uvisst når skogen ble skiftet mellom matrikkelgårdene. På O. skogen delt mellom de enkelte brukene 1862.

Setret på Røisivangen i Almenningen omtrent 10 km fra R. mellom de to Holsjøene, syd for Holsvangen der hekken fra Røisitjernet renner ut i Åa. Nevt 1701. Seterbevilling 1738 innenfor dette område: Fremminsetra i nord, Odalsdelet i øst, Sandersetra i syd og «over det høie bjerg eller fjell» i vest. Brukt til 1895. Den siste tiden bare kuer og ungdyr på setra; geitene satt hort til Gullverksplassene om sommeren mot øst som hetaling. Hvert bruk sine hus; drog til seters hver for sig. Produktene hentet ned hver 14. dag; blev ofte laget ferdig hjemme. Surprimet fraktet på primflasker ned til gården, der det blev kokt inn. Mysua på mysuflasker - trehøtter likesom primflaskene - tette i hegge ender, åpning på siden. Røisivangen siden 1906 brukt av O. Hol og S. Ljødal med tillatelse fra Almenningen.

Husmannsplasser: 1664 nevt en husmann under N, men han grunnet ikke noe varig plassbruk. 1711 Toftnes tatt opp under O. nede ved elva mellom Søevjua og Nordevjua, uten naturlig dele mot gården. I annen halvpart av 1700-årene Veslenga under N. vest for hygdeveien ved delet mot Fremmin, Storenga under N. nord for Veslenga, Røsistun (søndre) under N. sydøst for gården og Røsistun (nordre) under O. ved veisingen øst for Ovri. Langhråtan under N. like ved delet mot O. tatt opp 1805. Toftnes selveie 1823, Veslenga 1857 og samme år NO.s halvpart av Røsistun solgt til småbruk, men tilhake til gården 1932. Lang- hråtan utlagt til innmark og Røsistun (søndre) til skog før 1865, men omtrent samtidig tatt opp Alia under N. ved Holtåa nordøst for Nynahhen, Røisihråtan under N. øst for hygdeveien ovenfor gården, Maristua og Sørenstun under N. på en løkke øst for Veslenga, og Ronken under NO. rett øst for Nahvangen. Østli tatt opp under SØ ½ times vei øst i skogen ca 1870. SØ.s halvpart av Røsistun utlagt til innmark omtrent samtidig, Alia til skog i 1880-

Eidsvoll bygdebok

årene og Østli 1891, Maristua og Sørenstun slåtteng og havn fra den tid. Ronken utlagt til skog 1908 og Røisihråtan småbruk fra samme tid.

Arealer og fehold er nu vanlig: N. 1000 mål skog, 20 havn og 120 innmark med utsæd 200 kg hvete, 200 hygg, 500 havre og 1200 kg poteter; 2 hester, 12 kyr og en del småfe. NO: vel 400 mål skog (derav Røsistun 66), 40 havn og 85 innmark (derav Røsistun 15) med utsæd 150 kg hvete, 50 hygg, 500 havre og 1000 kg poteter; 3 hester, 8 kyr, 2 ungdyr, 6 sauere, 2 grisprukker, 30-40 høns. SØ: 400 mål skog, 50 havn, og 90 innmark med utsæd 150 kg hvete, 500 havre og 1000 kg poteter; 3 hester, 8 kyr, 4 ungfe, 6 sauere, 3 grisprukker og 30-40 høns. Toftnei: ca 70 mål skog frasolgt, 25 mål innmark med utsæd 50 kg hvete, 100 havre og 400 kg poteter; 3 kyr, 20 høns. Folketallet dreier sig om 9, 9, 6 og 2.

Buskap, utsæd og avling av korn (i tønner) på matrikkelgården.

	Hester		Kyr og ungfe		Sauer		Geiter		Utsæd		Avling	
	N.	O.	N.	O.	N.	O.	N.	O.	N.	O.	N.	O.
1661	3	3	8-4	10-4	6	10	?	?	7	8	33	40
1665	2	3	8-4	10-5	6	10	?	?	8	8	44	44
1722	3	4	13	13	8	14	6	6	9	12	30	39
1819	2	4	10	10	?	?	?	?	10	16	?	?
1845	4	6	21	21	24	53	0	0	20	21	110	118
1875	3	4	16-3	17-7	26	37	0	12	18	20	125	140

Buskap og utsæd av alle slag på de enkelte brukene 1865

	Hester	Storfe	Sauer	Svin	Hvete	Rug	Bygg	Bl.korn	Havre	Erter	Poteter
Negarn	4	14	22	2	¼	3/8	1	8	0	¾	8
Sørenstun pl.	0	1	2	0	0	0	1/16	0	3/8	0	1
Maristua pl.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	¼
Røisibråtan pl. 1	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	½
Røisibråtan pl. 2	0	2	0	0	0	0	0	2	0	0	3
Veslenga småbr.	0	4	7	1	0	0	¼	2	0	1/8	3
Søstun	3	11	15	1	0	1/8	¾	6	5	½	13
Røisitun pl.	0	1	3	0	0	0	1/16	0	1	0	2
Lia småbr.	0	1	6	0	0	0	¼	0	1	1/8	4
Toftnes småbr.	0	1	3	0	0	0	¼	1½	0	0	4
Nordstun	2	9	15	1	0	¼	¾	2	3	¼	8
Ronken pl.	0	1	3	0	0	0	1/8	0	1	0	2
Nabvangen småbr.	0	4	6	0	0	0	¼	0	2	1/8	6
Røisitun småbr.	0	2	4	0	0	0	¼	2	0	1/8	3

Gårdssamfunnet i tall

	Bondefolk		Tjenestefolk		Husmannsfolk		Fattigfolk		Småbruksfolk		Håndverksfolk		Arbeidsfolk	
	N.	O.	N.	O.	N.	O.	N.	O.	N.	O.	N.	O.	N.	O.
1711	7	12	5	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
1801	5	13	3	4	9	7	0	1	0	0	2	2	5	0
1865	3	17	4	1	17	8	1	0	8	25	0	0	0	12

Eidsvoll bygdebok

Matr. nr. 184, NEGARN RØISI.

Ødegård 1577, men gav bare halv vissøre, så gården blev da trolig drevet som underbruk. Skattlagt på nyt 1594. 1626 halv- gård, som den nok også var i gammelnorsk tid. Var dengang på minst I markebol. Skyld 1560 4 høns, ca 1600 satt op til 5 lpd tunge, 1616 til % skpd og 1626 til 16 lpd. 1657 skattet av 2 hester, 10 fe, 6 sauher, 1 svin; 1664 gitt tiend av 15 tn havre, 5 bl.korn og 5 rug. 1722 foreslåti satt op 4 lpd. Dragonkvarter 1752: 4 hester, 20 fe. 1803: 4 hester, 14 fe; nok skog og havn; foreslått satt op 14 lpd. 1819: «åslendt» og tungvint, men god hjemskog; ny skyld 5 dlr 20 sk. 1865: 70 mål åker og dyrket eng på tålelig god sand- og leirjord og 76 mål naturlig eng, som er mer enn almindelig brattlendt, derav hovedbruket 60-70 og Veslenga 10-6; begge frostfri, men tungbrukt; ikke ubetydelig hjemhavn, litt salg av skogen. Ny skyld 4 dlr 2 ort 16 sk. (9.34 skyldmark), derav hoved- bruket 4-1-2 og Veslenga 0-1-1 4.

Eiere.

1348 blev det blandt Oslokona Olov Gudbrandsdatters gods registrert 6 øyresbol i R. (jfr. O. Sander). Samme 010v gav før sin død 1 markebol i gården til Oslo bispestol, og dette godset finner vi igjen i den eldste bispejordeboka etter reformasjonen med skyld 4 høns; det var da som alt annet bispegods kommet under kronen. Det er her fremdeles bare tale om «Røisi» uten tillegg av øvre eller nedre; men da O. etter de eldste opplysninger var privatgods og N. ennu lenge helt ut krongods, må alle de eldre opplysningene gjelde denne gården. 1666 sammen med annet krongods etter takst 90 dlr overdradd til fyrsten av Kurland som eier av Eidsvoll Verk; 1688 falt tilbake til kongen. 30/10.1697 kongeskjøte for 91 dlr til Kr.a-borgeren Mogens Lauritzød på Linderud (Mathiesenslektens stamfar), som solgte den 28/1.1702 til brukeren Hans Gundrosen. Han tok pantobl. for 102 dlr hos Preben Daugaard i Skedsmo for å klare kjøpesummen, som da må ha vært en del høiere.

Brukere.

1560 Gudbrand, 1610 Lars. I) *Pål*, br 1614 - ca 1655. Brukte en tid sammen med: Ib) *Asgaut*; senere med sønnen: II) *Lars Pålson*, f ca 1615 og g m Anne Larsdtr, br 1643 -ca 1670. Hadde bare en mindre del av bygsla så lenge faren levde. 1662 stevnt for overfall på Jon Hemli i Eidsvollsbakken på hjemvei fra tinget; ba om «nåde om ikke om retten», men blev dømt til den store kongeboten. Døde 1670 eller kort etter; barn: Gudbrand og minst 2 døtre. Enken fortsatte å drive gården med hjelp av døtrene, men hadde liten glede av sønnen, som hun 10/2.1673 måtte reise klage over på tinget: han overfalt grannene, for usømmelig mot henne og søstrene og tok alt han kunde finne hjemme av penger, «som han til morens frelse for gården ellers burde anvende». Han hadde før vært i lensmannsarrest for dette; men retten fant nu at han ikke var bindgal, og lot ham gå. Bygsla til svigersønnen (?) : III) *Gundro Hansen*,

kanskje fra O, g. m Ingeborg Larsdtr, br ca 1675-1702. Drev meget med tømmerfløting i Mjøsa og Vorma for trelasthandlere i Kr.a; i rettssak 21/9.1680 opplyst at han og tre andre eidsvollinger fløtet en «flake» tømmer (vanlig 100 tylfter) fra Lillehammer til Bingen for borgeren Lauritz Christensen, som betalte hver av dem 32½ dlr for arbeidet. Det var ikke lite penger for en bonde dengang, så det kan nok være at det var fløtingen som gjorde at G. kom i ganske god velstand. - Skifte 12/6.1702: 3 hester og 1 fole, 9 kyr à 3 dlr, 1 stat, 7 kalver, 11 sauher, 7 geiter, 3 griser; snekker- og smedredskap, bøsse, rifle og kårde; sum løsøre 110 dlr; skattekjeld 1, bygkjeld 5, bondegjeld 9 og rest. tjenerlønn 7 dlr. Barn: Jon, Hans, Lars, Ola, Berte, Marte og Anne. Gården nu kjøpt til selveie av nest eldste sønn: IV) *Hans Gundrosen*, g. m Berte Olsdtr fra N. Olvi, br 1702-34. Klarte ikke gjelda og solgte 1706 fra halve skylda til broren Lars, så det blev to bruk på gården. Hans blir første mann på

Bruk I. Skifte etter Hans 4/6.1734; hadde da høre 2 kyr og løsøre for 55 dlr. Barn: Berte og Marte. Alt 1730 erklærte han at han ikke lenger «kunde utstå med gårds bruk» og overlot nok da det meste til svigersønnen: 2) *Ola Olsen*, før på Bruk 2, br her 1730-70. Barn: Hans, Mari, Ingeborg, Marte, Berte og Anne. Solgte for 260 dlr til sønnen: 3) *Hans Olsen*, g m Anne Mortensdtr, br 1770-83. Skifte etter Anne 1/7.1775: 2 hester, 4 kyr à 4 dlr. Sum løsøre 102 dlr, gårdtakst 260 dlr.

Eidsvoll bygdebok

Bondegjeld 214 dlr. Barn: Inger. Hans etter g m Mari Evensdtr. 1779 pantobl. til jomfru Margaretha Berg for 200 dlr. Flyttet til plassen Toftnes, som han fikk på sin og hustrus levetid mot 3 dlr i årsavgift, og solgte gården for 460 dlr til Jens Svensen, som samtidig overtok Bruk 2.

Bruk 2. 1) *Lars Gundrosen*, f 1682 og g m Mari Olsdtr, br 1706-17. Tok pantobl. hos Jon Nord-Brøstad for 50 dlr. Dagskatt 1712 3 ort likesom broren på Bruk 1, formuesskatt 1714, 1½ dlr av begge til sammen, krigsskatt 1716 2 dlr av hver. Skifte 27/9.1717: 2 hester og 1 fole, 4 kyr, 1 gjelding, 1 kvie, 2 årskalver, 4 sauер, 2 geiter, 5 ungsvin; halvparten i en smie; sum løsøre 75 dlr; gården fremdeles pantsatt til Jon Brøstad; skattekjeld 1 dlr, bondegjeld 9 dlr, tjenerlønn 1 dlr. Barn: Ola, Gundro og Anne. Enken etter g m: 2) *Ola Jonsen* fra Nord-Brøstad, br til 1724, Var sønn til pantemannen og løste inn pantet 1720. Skifte etter Mari 27/11.1722: buskap som 1717; kornavling etter tienden 4½ tn bl.korn og 9 tn havre, tils. 16 dlr; sum løsøre 75 dlr; gjeld på gårdkjøpet 30 dlr til Jon Svensen på O, skattekjeld 1 dlr. Bondegjeld 42 dlr. Barn: Lars. Ola flyttet tilbake til Nord-Brøstad og solgte gården her for 200 dlr til: 3) *Ola Olsen* fra Fremmin, f 1701 og g m Berte Hansdtr fra Bruk 1, br 1724-30, da han flyttet over til Bruk 1 og solgte bruket her for kjøpesummen til svogerens: 4) *Henrik Mikkelsen* fra Ljødal, g m Marte Hansdtr, br 1730-58. Skifte etter Marte 5/11.1732: 1 hest og 5 kyr à 3 dlr; kornavling 5 tn bl.korn og 12 tn havre tils. 16 dlr; sum løsøre 120 dlr; inngjeld 2½; gården etter skjøtet satt til 200; bondegjeld 3 dlr. Barn: Mikkel. H. etter g m Mari Hognesdtr fra Holt. 1745 pantobl. til Schlanbusch på Eidsvoll Verk for 40 dlr. Skifte etter H. 9/2.1758: av hus nevnt dagligstue med kove; 3 hester, 6 kyr à 3½ dlr; sum løsøre 100 dlr; gården etter skjøte og løsningspenger satt til 245; pantekjeld 48, skattekjeld 12, innestående arve- og myndlingsmidler 200 dlr, derav til sønnen Mikkel 154 dlr + 24 dlr i landskyld av hans eiendom i gården. Barn: Hogne, Nils, Hans og Marte. Enken drev gården et par år til hun tok kår hos stesønnen: 5) *Mikkel Henriksen*. f 1731 og g m Katrine Davidsdtr, br 1760-83. Av barn kjent: David og Marte. Løste 1777 ut medarvingene for 47 dlr og tok pantobl. hos Ola Opperud i Hurdal for 140. 1783 var pantekjelda steget til 198 dlr, og det gikk da samme vei med M. som med grannen på Bruk 1. Fikk et jordstykke av eindommen (visstnok Søndre Røsistun) til fritt bruk med rett til havn og trevirke i hjemskogen og solgte dermed gården for 339 dlr til Jens Svensen. Derved blev

Negarn etter samlet. V) *Jens Svensen* fra O, f 1751 og g m Inger Kristensdtr fra Dorr, br 1783-1803. Hele eiendommen stod ham i 799 dlr. Dertil måtte han 1792 betale 80 dlr til arvingene etter Hans Olsen for deres løsningsrett til Bruk 1. Klarte sig likevel med en pantobl. på 499 dlr til Ivar K. Vilberg, som han 1793 betalte ned til halvparten. Skifte etter Jens 5/6.1804: Sølv for 40 dlr, 3 hester, 9 kuer à 8 dlr, Müllers huspostill. Sum løsøre 951 dlr. Gårdstakst 1600. Inngjeld 365, uviss inngjeld 19 dlr. Pantekjeld 278. Skattekjeld 18, bondegjeld 1220, tjenerlønn 10 dlr. Barn: Gurine og Gunhild. Gården til svigersønnen : VI) *Steffen Hansen* fra Bjørke, f 1777 og g m Gurine Jensdtr, br 1804-31. Barn: Jens, Hans, Per, Ola, Jon, Inger, Martea, Karen og Gurine. Gården utlagt for 1000 dlr til sønnen: VII) *Jens Steffensen*, f 1809 og g m Mathea Halvorsdtr fra N. Styri. br 1831-69. Det var til hans bryllup H. Wergeland skrev Styrvisa. Solgte 1857 fra Veslenga. Jens testamenterte gården til sin brorsønn Steffen Olsen, men mens han var mindreårig blev den brukt av hans far: VIII) *Ole Steffensen*, g m Henrikka Ishaug, br 1869- ca 1880. Brukte også Veslenga. Så overtatt av sønnen: IX) *Steffen Olsen*, f 1855 og g m Hilda Andersdtr fra Løkken i N. Odal, br ca 1880 - 1911. Enken drev gården til hun solgte til sønnen:

X) *Olaf Steffensen*, f 1895 og g m Paula Kutschera fra Wien, br 1921-23 og 1926-28. I årene 1923-26 blev gården brukt av en søstersønn til Steiren Olsen: XI) *Ole Hoel* fra Holsletta. 1928 solgt på auksjon til: XII) *Oskar Solberg* fra Solberg i Feiring, f 1892 og g m Martha Stenberg fra Stenberg i samme herred. De driver gården nu (1944).

Matr. nr. 185, OKARN RØISI.

Ødegård 1593, halvgård 1645 og sikkert også i gammelnorsk tid. Var vel også dengang vel så stor som N. Nyere skyld visstnok først 9 lpd, senere 13 lpd tunge, som 1665 blev satt opp til 16 lpd (jamfør under eiere). 1657 skattet av 2 hester, 12 fe, 8 sauere, 1 svin; 1664 gitt tiend av 10 tn havre, 5 bl.korn og 1 rug. 1722 foreslått satt opp 6½ lpd. Dragonkvarter 1752: 4 hester. 20 fe. 1803: 6 hester, 18-20 fe; nok skog og havn; foreslått satt opp 19 lpd. 1819: tungvint, men god hjemskog og noe fiske

Eidsvoll bygdebok

(fra Toftnes); ny skyld 6 dlr 4 ort 9 sk, halvparten på hvert bruk. 1865: 96 mål åker og dyrket eng og 126 mål slåtteland, derav NO.30-60, SØ. 40-60, Toftnes 10-0, Nabvangen 6-4 og Røsistun 10-2; Nabvangen steinet sandjord, de andre god sandjord, men englandet ualmindelig bratt og særlig til NO. til dels bare rabber med dårlig grasvekst; alle frostfri og alle tungbrukt, delvis undtatt Toftnes og Røsistun; ikke nok hjemhavn, ubetydelig salg av skogen. Ny skyld 5 dlr 8 øk (10.46 skyldmark), derav NO.2 dlr 7 øk, SØ. 2-2-2, Toftnes 0-1-1, Nabvangen 0-0-21 og Røsistun 0-1-1.

Eiere.

Hele gården ser ut til å ha vært gammelt bondegods. 1618 er Truls Habbarstad ført op som eier av $\frac{1}{2}$ skpd, som vi senere hører han hadde løst inn fra Osloborgeren Mads Spitzhugger (jfr. ovenfor s. 259). 1618 blir hans eiendom oppgitt til hare 6 lpd, men det ser ut til å ha vært samme part, som utgjorde 1/1 av gården; skylda på bondegods var ofte ustø før de faste, årlige matriklers tid. Da Truls døde ca 1625 tilfalt eiendommen han~ ham, og av dem bosatte sønnene Hans og Hellik og en datter g m Halvor Aslesen sig her på gården og blev da for størsteparten selveiere. Den siste tredjeparten av skylda, som oprinnelig utgjorde 3 lpd tunge, men siden blev satt op til 6, må ha tilhørt Ola Jensen Opset (fra Grue i Solør ?). Han sluttet 1/3.1634 en kontrakt med brukeren Halvor, som gikk ut på at han overdrog Halvor «hvaod del som ham tilfaller i R, som er den tredje part av samme ødegård, hvorfor Halvor skulde gi ham sin livs underholdning, men løsøret skulde Ola Jensens sønn arve.» 22/2.1649 fikk Halvor og svogrene så skjøte fra to Lierbønder på 2 søsterlodder av de 10 lpd, som de hadde fått med sine hustruer, og dermed var hele skylda i brukernes eie.

Brukere.

I) Gudbrand, br fra senest 1593-ca 1620. II) Halvor Aslesen, trolig fra Ljødal, g m Sigrid Trulsdtr fra Habbarstad, hr fra 1620-årene til senest 1650.

Barn: Jon. I hans tid blev O. delt i bruk 1 og 2, hvert på 8 lpd. Halvor blev første bruker på

Bruk I. Halvors enke g m: 2) Halvor Olsen, f 1594, br ca 1650- ca 1670.

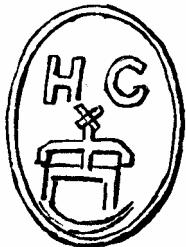
Barn: Nils, Lars, Birgitte, Johanne. Så til sønnen: 3) Nils Halvorsen, g m Marte Embretsdtr, 2. gang g m Mari Gudbrandsdtr, br 1671-98. Kjøpte 1681 halvdelen av Bruk 2 a av sine søskenbarn Gunner og Pål Hanssønner og 1695 resten av Per Dorr (for 10 dlr), så han ved sin død brukte 1/3 av O. Skifte etter Nils 16/3.1698: 11 kuer à 3 dlr, 1 okse, 5 ungfe, 1 kalv, 2 hester, 1 fole, 7 sau, 7 geiter, 3 griser. Sum løsøre ikke angitt. Bondegjeld 11 dlr, tjenerlønn 1 dlr, arvegjeld 46 dlr. Barn i første ekteskap: Halvor; i annet ekteskap: Ola, Marte, Sigrid. Enken etter g m: Ola Fremmen, som drev bruket her under Fremmen til

sin død 1710. Så Maris sønn: 4) Ola Nilsen g m Gunhild Olsdtr fra Sandholt, br 1710-1713. Dagskatt 1712 $\frac{1}{2}$ sk. Døde 1713; enken skulle bo på gården og ha landskyld av halve bruket. Svigermoren Mari Gudbrandsdtr 3. gang g m: 5) Ola Larsen, br 1714-45. Krigsskatt 1716 3 dlr. Da Gunhild Olsdtr også giftet sig pånytt, blev det en bruker til: 5 b) Jens Svensen fra Ø. As, f ca 1690, br ca 1720-54. Skifte etter Ola Larsen 30/3.1745: 1 hest, 3 kuer, 1 sau, 3 geiter. Sum løsøre 56 dlr. Tiende 1 dlr. Bondegjeld 11 dlr. Begravelseskostnad 11 dlr. Barn: Ola. Boet eide 2 lpd i Røisi som blev innløst av Jens Svensen. Ola Olsen frasa sig arve- og odelsrett mot å få en plass under gården, Røsitangen. Så til eldste sønn: 6) Svein Jensen, g m Maren Larsdtr, br 1754- 72, da han også kjøpte bruk 2 b.

Bruk 2 hadde fra første stund to brukere, brødrene Hans og Hellik Trulssønner; men det varte en tid før «jorda blev bytt dem imellem» i to like store bruk på 4 ILpd (oplyst i rettssak 16/7.1690).

Bruk 2a. 1) Hans Trulsen, f 1604, br fra 1630-årene til senest 1681, da hans arvinger solgte halvdelen til Nils Halvorsen på Bruk 1. Resten så en tid visstnok dels brukt av disse arvingene: 2) Gunner og Pål Hanssønner, dels av Per Dorr som underbruk under hans gård, men omkring 1695 også dette lagt under Bruk 1.

Bruk 2b. 1) Hellik Trulsen, f 1606, br fra 1630-årene til ca 1680. Pantsatte 1671 eiendommen for 18 dlr til futen Anders Simonsen, som s.å. transporterte pantebrevet til Per Dorr og Jon Ørbekk. Hellik tok føderåd hos sønnen: 2) Ola Helliksen, br ca 1680-1728. Stevnte 21/9.1680 Per Dorr og Jon Ørbekk fordi de ikke vilde la ham innløse pantet. Tilbød nu pantepengene i retten, men blev

Eidsvoll bygdebok

avvist, fordi han ikke samtidig kunde betale de eiendomsskatter som var forfalt siden pantsettelsen. Dette blev innledningen til en lang rekke prosesser om de innviklede eiendomsforhold på O, som endte med at Ola vel omsider blev eier av sitt eget bruk i gården, men fikk ingenting av Bruk 2 a, som han trettet med sitt søskenbarn Nils Halvorsen om. - Pantobl. på 32 dlr til Preben Daugaard i Skedsmo 1703. Krigsskatt 1716 3 ort. Pantelån på 46 dlr 1727. Barn: Ola, Sigrid, Gjøa, Berte. Gården så solgt til: 3) *Gudbrand Olsen*, før tjener på gården, g m Kirsti Jakobsdtr, br 1728-34. Skifte etter Gudbrand 5/6.1734: 2 hester, 2 kuer à 3 dlr, 3 ungfe, 6 sauher, 6 geiter. Sum løsøre 140 dlr. Pantegjeld 90 dlr. Barn: Ola, Anne, Berte. Enken etter g m: 4) *Lars Halvorsen* br ca 1735.52. Barn: Berte. Pantegjeld 1750 80 dlr. Gården så til stesønnen: 5) *Ola Gudbrandsen*, f 1726 og g m Malene Pålsdtr fra Opsal, br 1752-65. Tok straks 1752 pantelån på 170 dlr. Skifte etter Ola 13/4.1765: 4 kuer à 4 dlr. Sum løsøre 46 dlr. Gårdtakst 300 dlr. Pantegjeld 252 dlr. Arvegjeld 7 dlr. Bondegjeld 31 dlr. Barn: Ola, Amund, Maria. Gården solgt på auksjon 1772 til Svein Jensen på bruk 1, og dermed var

Okarn etter samlet. III) *Svein Jensen*, br av hele O. 1772-89. Må ha vært en usedvanlig dyktig kar og med godt slektsstoff i sig, siden han klarte å samle hele matrikkelgården uten å stifte virkelig gjeld, likesom eldste sønn senere klarte det på N. Skifte etter hustruen Maren 26/3.1784. Av hus nevnt stue, storstue, sengammer, kjøkken, loft, stall. Buskap: 4 hester, 1 okse, 7 kuer, 8 kvier, 9 sauher, 5 geiter. Sum løsøre 209 dlr. Inngjeld 467 dlr (mest utlånt mot pant). Pantegjeld 209 dlr. Skattekjeld 6 dlr. Barn: Jens, Lars, Jon, Amund, Per, Gunhild, Inger. Ved opgiverskifte hos Svein 11/5.1789 blev gården delt mellom svigersønnen Nils Nilsen fra Dønnum og nest eldste sønn, som fikk

NORDSTUN. 1) *Lars Svensen*, f 1758 og g m Mari Kristiansdtr, br 1789-1809. Barn: Svend, Kristen, Inger Marie, Gunhild, Inger, Marte. Lars 2. gang g m Inger Andersdtr, visstnok fra Dorr. Barn: Jens, Anders, Amund og Berte Marie. Skifte etter Lars 24/3.1810. Buskap: 2 hester, 7 kuer. Sum løsøre: 664 dlr. Gårdtakst 1300 dlr. Gjeld (arvekrav) 611 dlr. Enken forbeholdt sig for 12 år en plass under gården; resten til eldste sønn: 2) *Svend Larsen*, f 1787 og g m Tore Amundsdtr, br 1810-48. Solgte 1825 fra sin halvpart av Toftnes, ½ lpd, for 150 og 1831 2½ lpd av gården for 200 dlr, men det siste kjøpt igjen 1841 for 300 dlr. Gården så for 600 dlr og føderåd til sønnen: 3) *Lars Svendsen*, f 1813 og g m Marie Mensdtr fra A. Trandum, br. 1848-77. Solgte 1857 Nabvangen og Røisistun, hver for 200 dlr. Enken drev gården til hun solgte for 6000 kr. og føderåd til nest yngste sønn: 4) *Ole Larsen*, f 1858, ugift så lenge han hadde gården her, br 1886-1904. Solgte for 9000 kr og føderåd til svogerens: 5) *Ole Olsen* fra Negarn R, før br av Veslenga, f 1861 og g m Albertine Larsdtr, br 1904.21. Føderåd hos sønnen: 6) *Ole Olsen d. y*, f 1890, br 1921.28, som så solgte til: 7) *Johan Løken* fra Lynes, f 1894 og g m Ragnhild Christiansen Skovseth fra Tynsåk. Kjøpte 1932 igjen Røisistun. De bruker gården nu.

SØSTUN. 1) *Nils Nilsen* fra Dønnum, sersjant, f 1749, g m Anne Larsdtr her fra gården (2. ekteskap), br 1789- ca 1820. Barn: Kristen, Nils, Gunhild, Marte. Solgte for 300 dlr og føderåd til eldste sønn: 2) *Kristen Nilsen*, f 1797, br 1820-35. Solgte 1825 fra sin halvpart av Toftnes. Flyttet til A. Trandum etter gårdbytte med: 3) *Jens Pedersen*, f 1789 og g m Katrine Gudhrandsdtr fra Trandum, br 1835. ca 1865. Barn: Kristen, Ole og Marie. Solgte for 1200 dlr og føderåd til eldste sønn: 4) *Kristen Jensen*, f 1819, ugift, br ca 1865.83. Gården så for 6400 kr og føderåd for Ole Jensen og Marie Jensdtr til hennes sønn: 5) *Jens Larsen*, fra NO, f 1854 og g m Laura Nilsdtr fra Holt, br 1883-1915. Solgte 1884 fra Røisilia. Enken tok føderåd hos sønnen: 6) *Johan Jensen*, f 1890 og g m Helga Olsdtr fra S. Lynes. De bruker gården nu.

TOFTNES. 1) *Nils Børgersen*, visstnok fra Ø. Venger, f 1792 og g m Anne Gudbrandsdtr, br 1823-49. Denne gamle husmannsplassen nede ved Vorma, som i 1700-årene gjennem lengre tid hadde tjent som vilkårsbruk (se Nord- Brøstad br VI-VII og N. Røisi Bruk 1, br 3), blev 31/8.1823 skyldsat til 1 lpd tunge, som gikk av på skylda av begge O. brukene. 15/3.1825 fikk så Nils Børgersen skjøte fra eierne av NO. og SØ. for 300 dlr, en ganske høi kjøpesum, som ikke minst var betinget av at det i eldre tid lå et lønnsomt fiske til eiendommen. - Solgte for 250 dlr og føderåd til sønnen: 2) *Bernt Nilsen*, f 1820 og g m Mari Olsdtr fra Lesja i Gullverket, br 1849- ca 1888. Enken solgte for 1965 kr og føderåd til sønnen: 3) *Olaus Berntsen*, f 1850 og g m Marie Evensdtr fra Vangen i Stange, br 1888-99, da han døde. Enken driver bruket fremdeles.